

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

עין משפט
נין מצוה

ד א ב טו טז יז יח יט
כ טעף ז :

הנהגת הב"ה

(א) רבי ד"ה היתירא
וכי דהא היתירא:
(ב) ר"ה ז' אלפיס כל
הכרס: (ג) תוס' ד"ה
מומר וי' לפנות עמי
בין נסך:

שיטה מקובצת

[א] ר' יהודה בפי
כל שעה חמץ נא
ישראל שעבר עליו הפסח
אסור מדאורייתא ואע"ג
דאיסורא דאורייתא היא
סמכין אהליפיו שי"מ
פשיטא לן דתחליפין.
בדאורייתא לא מקילין
וכו': [ב] דאסור מר
חמורה עבודת כוכבים
שכל המורה (בה) כופר
בכל התורה כולה ואפי'
הכי: [ג] דגמורה כוכבים
תקף עליהו ויהושפט
נבי גיא כסי' עליהו
יהושפט וכו': [ד] שהיה
כבוד ישראל יהושפט
עמו: [ה] ויסתרו עלות
לרמות גלעד הסי':
ומה"ד באכילה שהיה
חירוצא הוא הסי' ומרד
למעלה שאי: [ו] שנסכו
לעבודת כוכבים דליתר
מאורייתא דכתיב ישו
יין [ז] דעדיין לא
נאסר חמץ יינם: [ח] הא
דעבר עבר ואע"ג דבשאר
תחליפין אסור באשה:
[ט] גבי השוכר את הפועל
לעשות עמו בין נסך:

ריבוי גרשום

עובדי עבירה ולמה
קורא אותן עובדי עבירה
שעובדו בלאו רלא ידעה:
הא עמי ר' יהודה הוא
דאמר חמץ אחר הפסח
וכי כנסת פסחים ר"י
יהודה סבר תלתא דאורי'
כתיב חד לפני זמנו
משש שעות ולתעלה חוד
בחד זמנו חד לאחר
זמנו דאי הניח אותו
ועבר עליו הפסח אסור:
וכי מקילין בדרבנן. גינן
חמץ אחר הפסח אבל
שחיטה דאורייתא לא
מקילין: ליבא מסייע'
ליה הכל שוחטין כלומר
לרבא מסייעא דאמר מומר
אכל נבילות לחיבתן
בורק סבין ונתן לו ונתור
לאכול משחיטתו: אלא
פשיטא מומר לערלות.
כלומר ישראל הוא אלא
שאני רוצה לטול:
כיון דרש ביה. כלומר
דנייל לאכול נבילות:
סחם יינם הוא. כלומר
הו' סחם יינם שלא
פירש לנסך יינ' לעי':
ועובדיה לא הוה פסק
לזבח יהושפט ולגבריה:
ודלמא גבריה דאחאב
הו' מעלה. כלומר והם
חשבו ליהושפט וגבריה

מותר מיד מפני שהן מחליפין. פירוש מותר בהנאה למוכרו או להחליטו לפועלים עובדי כוכבים או לכלבים אבל לישראל אסור בהנאה דגורו על פתן של עובדי כוכבים יא"ג כדפירש ר"ת דבגלגל איירי דמותר בהנאה והשמה א"ש דלא תקשי י"היכי סבריה דלחמי כרבי יהודה הא אית ליה צפ' כל שעה ופסחים דף כמ: דחמץ של עובד כוכבים שעבר עליו הפסח אסור בהנאה אלא בגלגל איירי ומחלפי הגלגל דהו' דאורייתא דתחליפין לא אסור אלא מדרבנן כמו שפירש בקונטרס בע"ז דפרק רבי ישמעאל (דף נ"ג:) גבי כי חרס הוא ודריש הוא למעוטי ערלה וכלאי הכרס שאם מכרס וקדש דמיהם מקודשת ופי' בקונטרס דדוקא בקדושי אשה אבל בשאר תחליפין אסור מדרבנן ונראה שפשוט לו לרש"י דאסור מדרבנן מטעם שפירש כאן דא"כ מצינו דמים לחמץ נספה ואין זה דיוקא דאפילו יהיו הדמים מותרין כשמכרן מ"מ כיון דלפתילה אסור למוכרו לאו נר דמים הוא ומיהו נראה שיש לאסור מדרבנן דבגדרים פרק השותפין (דף מ"ז:) וא"ת דמי נר חמץ קונס פירוש הללו על פלוני מהו תחליפין מ"ש המקדש ערלה נר' מנרן וקדש דמיהם מקודשת ש"מ דחליפין איסורי הנאה הן דיעבד ועד דלמא לכתלה הוא דלא דשאר תחליפין אסור בגלגל שרי משום פריה ורביה א"ג לא אסור אלא כגון פירות וכלים שהוא דבר הניכר ונראה הא עמי ר' יהודה הוא דאמר חמץ אחר הפסח וכי כנסת פסחים ר"י יהודה סבר תלתא דאורי' כתיב חד לפני זמנו משש שעות ולתעלה חוד בחד זמנו חד לאחר זמנו דאי הניח אותו ועבר עליו הפסח אסור: וכי מקילין בדרבנן. גינן חמץ אחר הפסח אבל שחיטה דאורייתא לא מקילין: ליבא מסייע' ליה הכל שוחטין כלומר לרבא מסייעא דאמר מומר אכל נבילות לחיבתן בורק סבין ונתן לו ונתור לאכול משחיטתו: אלא פשיטא מומר לערלות. כלומר ישראל הוא אלא שאני רוצה לטול: כיון דרש ביה. כלומר דנייל לאכול נבילות: סחם יינם הוא. כלומר הו' סחם יינם שלא פירש לנסך יינ' לעי': ועובדיה לא הוה פסק לזבח יהושפט ולגבריה: ודלמא גבריה דאחאב הו' מעלה. כלומר והם חשבו ליהושפט וגבריה

מוסר מיד. ואע"ג דלא שהה כדי לפנות דודאי עבר עליה הפסח מותר לכשרים לחטול מהחמץ מיד: מפני שהן מחליפין. בשל עובדי כוכבים דכיון דמאי לאכול היתירא דחמץ של עובד כוכבים שעבר עליו הפסח מותר לא אכל דידיה דחמץ של ישראל שעבר עליו הפסח אסור. ואע"ג דהשתא נמי איסור הוא לגביה דהא מהחמץ מחמץ שעבר עליו הפסח דאי לא ליהיב ליה לעובד כוכבים לא הוה יחיב ליה דידיה אפי"ה כל מה דמאי למעבד בהיתירא פורתא עבד ולדין מיהא שרי דאין לך איסור הנאה מופס תחליפין חוץ מעבודת כוכבים והקדש וצדיקות. וי"א שאף לעצמו מותר וטעם הוא נידס דל"כ מצינו דמים לחמץ נספה ולשור הנסקל שאם רזה מוכרו לעובד כוכבים ותנן האוכל תרומת חמץ נספה פטור מן החטומין ומדמי ערס: (א) כרביס) יהודה. צפ' כל שעה (פסחים כח:): איסור דאורייתא. ואע"ג דאורייתא היא סמכין אהליפיו: בדאורייתא לא מקילין. כגון נבלה: מי קפני שאני אומר תחליפין. דהו' משמע דלא פשיטא לן דתחליפין ואין הוא דתליין לקולא משום דאיסור דרבנן הוא: מפני שהן מחליפין קפני דודאי מחליפין. וא"ל אוקומין לה כר"ש כ"ש דמסייע ליה טפי לרבא דהשתא ומה דרבנן דקילא איסורא ידעינן כהו דהיכא דמשכח היתירא לא אכל איסורא דרבנן כ"ש נבלה דאורייתא: לימא מסייע ליה. לרבא: מומר' לערלות. מעבט צמלואו: לא הו' מומר לכל הסורה כולה. ושמיטת פרי: אי מומר לרבך אחר. למגוה אחרת דלא לשמיטה ולא ראיניהו מומר לנבלות: לאוהו דבר. לנבילות לחיבתן ואיטריך לאשמעינן דאפילו למגוה דחשד עלה כי מומינן ליה היתירא סמכין עליה: כהיפירא דמי ליה. וליכא למימר לא שניק היתירא ואכיל איסורא דהא (א) היתירא חשיב ליה: אלא מומר. דקתיב לעבודת כוכבים ואיטריך לאשמעינן משום דלאמר מר חמורה עבודת כוכבים שכל באהוספר בה כמגוה בכל המורה כולה" ופי"ה סמכין עליה כרז ענן כו': אחאב וקיעמו חיזין כהו דעובדי עבודת כוכבים הו' ונבלה לא אשכחן כהו דפקרי ואיכא למימר דלמא דעבודת כוכבים מקף עליהו ג'ויהושפט דדיק גמור היה: מיוצח זבח. שהיה סבור שאכלו' עמו: מיכל לא אכל. יהושפט: ופי"הו. גללות סועל רמות (ללאות) גלעד: למעלה שאני. דאין אכילה לפינוי אכל אדם דלרץ לאכילה עיקר הסתה דידיה בהנאה ושמה: מאי שנא שפיה. מירכולא הוא: אכילה נמי. בנימוחא: ספס יינם הוא. שלא ראיניהו שנסכו לעבודת כוכבים דליתסר' דכתיב (דברים נ"ג) ישאו יין נסכים ואפילו חשבת ליה מומר לכל המורה כולה שרי דעדיין לא נאסר יינם: של עובדי כוכבים דמ"ח דבר דתלמידי שמאי והלל הוא: לא הוה ספיק. לא היה מספיק לצדו לשחוט לכוס: שבעס אלפיס (ב) הכרס: אשר לא כרעו לבעל. באחאב כמבי: גברי דאחאב. הממונים על ביתו ושוחטין לו וכיון דהו' צדיק אחאב לא הו' ידאין ליה: על צדיק גמור היה: על

על